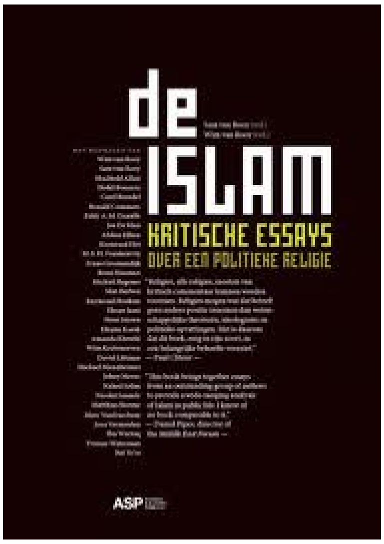
De Islam – kritische essays over een politieke religie

Een boekbespreking

Door Rob Lemeire

34 essays over de islam, 748 pagina's, samengesteld door vader en zoon Wim en Sam van Rooy. Ze hebben even moeite gehad om een uitgever te vinden, maar uiteindelijk was ASP (Academic & Scientific Publishers) bereid. Dit wijst al direct op twee elementen: het gaat om een controversieel boek, en de bijdragen willen een rationeel verantwoorde bijdrage leveren aan het debat over de islam. Met 'politieke religie' veronderstelt het boek dat veel elementen in de islam niet thuishoren in een religie, wel bij een militante politieke partij met militaristische trekken. 30 binnen- en buitenlandse wetenschappers en essayisten komen aan het woord, om telkens vanuit een ander oogpunt de problematiek te bekijken. Alle soorten relevante bronnen worden geraadpleegd: teksten van zowel islamcritici, moslims en islamapologeten, zowel historische bronnen als de Koran. Ik zal de inhoud, de controverse en het rationele karakter behandelen. Hierbij refereer ik regelmatig aan de 34 essays, zie achteraan dit stuk, omdat een controversieel onderwerp netjes gedocumenteerd moet zijn om niet te verzanden in ijle discussies. Om ook enkele verschilpunten tussen de schrijvers en de veelheid aan invalshoeken aan te tonen past enkel een lange bespreking, maar ongeduldige lezers kunnen altijd stukken overslaan.

Islamofobie of moslimfobie?

Het scheldwoord dat tegen islamcritici wordt gebruikt om hen als haatzaaiers zwart te maken is niet moslimofoob maar islamofoob. Dus geen angst van mensen, maar angst van een religie. De politiek correcte uitvinders van dit lelijke woord nemen dus niet mensen in bescherming, maar wel een ideologie, zo lezen we.[10] Toch worden de islamcritici van haatzaaierij beschuldigd. Islamapologeten zouden bijna nooit bronnen citeren van moslims, maar ze snoeren wel de mond van islamcritici die dat wel doen. Wie neemt de moslims dan op hun woord? Volgens verschillende essays komt deze angst van de islam rechtstreeks voor uit de leer van de islam zelf, en is dus normaal. Deze angst heerst ook bij de vele moslims: de wet in de Koran heeft verschillende raakvlakken met oorlogsrecht, zoals dood voor afvalligen, dat te vergelijken is met doodstraf voor deserteurs in het leger. Elke moslim moet dus op zijn tellen passen.[15] Kunnen we nog wel spreken over moslims zolang er geen vrijheid is om de islam te verlaten? Een bevraging van journalist Michiel Hegener bij moslims toont dan ook aan dat velen hiervan bewust zijn.[13]

Laten we eens bekijken wat Karen Armstrong zegt, één van de bekendste islamapologeten: "Ik geloof ernstig dat we een zeer gewelddadige toekomst tegemoet gaan als we die gouden

regel *(Lucas 6:31: 'En gelijk gij wilt, dat u de mensen doen zullen, doet gij hun ook desgelijks')* niet toepassen […] Nine eleven zal met terugwerkende kracht een ruzie tijdens een zondagsschoolpicknick zijn, vergeleken met datgene wat zal komen." De conclusie van historicus Amanda Kluveld: "Welnu, ze is bang." Armstrong lijkt dus ook een fobie van de islam te hebben, maar dat mag niet gezegd worden. Uit angst?[21] De grens tussen 'islamofoob' en 'islamofiel' is soms dus minder groot dan het lijkt. Dit illustreert het uitgangspunt van de essays: niet de moslims maar wel de islam en vooral de impact van de islam op het gedrag van moslims en niet-moslims. Er wordt dus zeker geen haat gepropageerd naar personen, integendeel, er wordt zelfs contact mee gezocht en gevonden. Wel is er zeer zware kritiek op een ideologie, naar goede westerse gewoonte.

Taqiyya & schizofrenie

Deze neiging van islamapollogeten om niet de moslims maar de islam in bescherming te nemen, wordt volgens het boek gedeeld door de leer van de islam zelf: zolang het goed is voor de islam dienen moslims gebruik te maken van taqiyya of de leugen. Zelfs indien het slecht is voor de moslims zelf of tegen de islamleer ingaat.[23] Een verdrag met een niet-moslim heeft enkel waarde indien het de zaak van de islam dient, een moslim is verplicht elke eed te breken indien het zo past. Zelfs de kalief, de hoogste in rang volgens de sharia (de islamitische wet), moest zich hieraan onderwerpen. Volgens de islamitische bronnen verbrak Mohammed al vele verdragen om daarna hun vijanden gemakkelijker wreed en bloedig uit te schakelen.[1]

Maar de leugen werkt ook omgekeerd. Leiders van islamitische landen lijken soms in woorden islamitischer dan in wetten, een vorm van 'windowdressing'. In hoeverre is het OIC (Organisation of Islamic Conference) hiervan een voorbeeld? Het OIC groepeert 57 islamitische landen binnen de VN, en wil de islam verspreiden. Tegelijk zien we pogingen van deze landen om tot een handvest van islamitische mensenrechten te komen, die echter ondergeschikt blijven aan de islam. "In dat opzicht is het handvest volledig tandeloos", zegt Dr. Matthias Storme, maar toch kan het "een stap zijn om de mensen in die landen te bevrijden van hun juk".[29] Alweer 'windowdressing' waarbij leugen en intentie door elkaar lopen. Journalist Jos De Man vertelt over een moslim die in een islamitisch land werd geprezen omwille van zijn ideologische zuiverheid, maar die later in vrijheid beweerde dat dit allemaal onzin is.[6]

Volgens de Duitse publicist Michael Mannheimer heeft dit continue liegen zijn psychologische prijs bij moslims: tegenstrijdigheden die voortdurend naast elkaar worden verteld alsof het de laatste zaak is, kunnen tot schizofrenie leiden.[25] Een ander psychologisch besluit gaf het van het onderzoek van de psycholoog Nicolai Sennels in Deense gevangenissen: bij de meeste criminele moslims zorgt een afwezig schuldgevoel dat de schuld consequent bij iemand anders gelegd wordt, bij andere criminelen had zijn schuldbevraging veel meer effect.[28] Maar dat is niet alles. "Het geloof in samenzweringen, gecombineerd met onwetendheid, leidt ertoe dat de Arabieren de macht van het Westen overdrijven en de motieven van het Westen verkeerd inschatten." (Michael Field, Midden-Oosten correspondent Financial Times.)[32] Dit wijst erop dat de moslim leugens en intriges verwacht van de westerling, als een soort spiegel van de islamitische Taqiyya.

Ook dhimmi's, niet-gelovigen die in een islamitisch land wonen, betalen hun psychologische prijs. Ze zouden quasi rechteloos in grote angsten leven en worden continu beschimpt,[11] want "de vijand is elke ongelovige die de oproep tot bekering weigert en die zich met wapens of

woorden verzet tegen de verbreiding en de superioriteit van de islam in zijn land."[34] Dit leidt wel eens tot het stockholmsyndroom: het slachtoffer die zich identificeert met zijn belager.[19] De Christenen binnen Hamas zijn hier een voorbeeld van: hun medewerking met moslims is niet enkel antisemitisch, maar gaat ook in tegen de belangen van de christenen in Libanon.[34]

Leugens bij politici en historici

Het begrip 'Taqiyya' kan dus niet alleen als een bewuste en tactische leugen van een moslim naar een niet-moslim uitgelegd worden, maar heeft een onvrijwillige en een psychologische dimensie. Dit bemoeilijkt elke communicatie tussen moslims en niet-moslims, gek genoeg in beide richtingen. Het boek geeft nog andere voorbeelden van hoe de islam de onwaarheden naar boven brengt, deze keer bij vele westerse intellectuelen. Het verbond tussen bepaalde extreemlinkse groeperingen en fundamentalistische moslims omwille van de gemeenschappelijke vijand zou een sterke invloed hebben op gematigd-linkse partijen. Toch bestaat hiertegen zelfs in het extreemlinkse kamp een duidelijk verzet.[3] Een goed voorbeeld van de kracht van dit politiek correcte denken is de aanklacht tegen Geert Wilders wegens haatdragende woorden, omdat hij de Koran citeert.[33] Blijkbaar geven zijn aanklagers hem gelijk, want Wilders wil toch net de Koran verbieden omwille van de haatdragende inhoud.

Maar vooral cultuurrelativistische historici krijgen ervan langs als het gaat om het verdraaien van de waarheid of het wegmoffelen van onze waarden. Vele mainstream historische 'waarheden' die te maken hebben met de oost-west tegenstelling worden als leugens afgedaan. De slavernij van de islam begon veel eerder dan de westerse, was veel groter in schaal en bestaat in feite nog steeds, maar van de islam geen excuses.[30] Er bestond zelfs een specifieke Ottomaanse vorm van slavernij, waarbij tot éénderde van de kinderen om de zoveel jaar als 'bloedpacht' werden weggehaald bij hun 'ongelovige' ouders, zoals zeer vaak in de Balkan gebeurde.[31] "De kruistochten waren een imitatie van de jihad." Ook de vervolging van ketters blijkt een imitatie van islamitische vervolgingen.[15] De populaire visie van vooral eenzijdige westerse wreedheden doorheen de geschiedenis wordt dus sterk ontkend. Het verhaal van de christelijke Arameërs vertelt ons hoe de islam een verlicht volk met veel geweld onder een zwaar juk bracht, in het begin nog wel intellectueel kon bijdragen aan de islam, maar als volk steeds gruwelijk werd onderdrukt.[26] Was dit de islamitische verlichting, vandaag geroemd door vele historici?

"Er is in de Derde Wereld zelf echt niemand die in die gelijkheid [van culturen] gelooft." Een cultuur met een onbillijk en ongelijk systeem als de sharia is nu eenmaal inferieur aan een westerse cultuur van gelijkheid tussen man en vrouw met vrijheid van religie.[21] In een andere tekst wordt er gesproken over "jihad denial" bij intellectuelen die de agressie achter de jihad ontkennen.[1] Nog een andere tekst spreekt over "de verloren eer der historici": "De Britten hebben … door hun koloniale politiek de islam [in India] eerder versterkt tegen zijn plaatselijke vijanden." Moslims en westerlingen zijn beiden niet de oorspronkelijke inwoners van India en Pakistan. Ondertussen zijn Pakistan en Bangladesh onleefbare gebieden geworden voor niet-moslims, na eeuwenlange bloedige islamitische veroveringsoorlogen.[8] Vele gevestigde westerse intellectuelen besluiten echter omgekeerde, in de zin van een "eenzijdige voorstelling van de decadentie van de westerse wereld".[4] Het mag duidelijk zijn dat de schrijvers weinig positieve woorden hebben voor duidelijk onware geschiedschrijving met een sterk effect op de parate kennis in het Westen.

Israel & Joden onder islamitisch juk

Verschillende essays beschrijven een grote anti-Joodse agressie dat al tijdens het leven van Mohammed begon, of toch volgens de islamitische overleving. Een kleine hoeveelheid Joden bleef toen gespaard, enkel omdat ze zeer lekkere dadels kweekten. De essentie van een dergelijke islamitische overleving is niet zozeer historische correctheid, wel het culturele effect ervan op de huidige moslims: Mohammed's leven geldt nog steeds als uniek voorschrift.[5] Een voorbeeld daarvan vinden we in een andere tekst: na het ondertekenen van een vredesbestand met Israël zei Yasser Arafat hierover: "Ik zie dit bestand als niet meer dan een overeenkomst tussen onze profeet Mohammed en de Quraysh in Mekka."[16] Met de Quraysh en veel andere joodse stammen is het dan ook heel slecht afgelopen, waarbij verschillende genocidaire overwinningen van de moslims op Joden behaald werden nadat Mohammed eenzijdig een bestand verbrak. De islamapologeet Karen Armstrong geeft dit overigens wel toe, maar praat het goed door de agressie voor te stellen als een proactieve verdediging.[5] De historicus Raymond Ibrahim vraagt zich dan ook af wat de moslims morgen zouden doen met Israel en vooral de Joden daar indien ze plots sterker zouden zijn.[16]

De Britse historicus en mensenrechtenactivist David G. Littman bundelde enkele getuigenissen van Noord-Afrikaanse Joden aan het einde van de 19° eeuw om aan te tonen hoe weinig rechten deze dhimmi's hadden in het leven van alledag: moord, vernedering, diefstal en ontvoering konden allemaal ongestraft gebeuren.[24] De joodse professor Efraim Karsh beschrijft hoe president Obama's beleid het geïsoleerde Israël laat vallen, omdat hij toegiften zonder voorwaarden doet aan islamitische landen. Deze islamitische landen zouden overigens niet geïnteresseerd zijn in een Palestijnse onafhankelijke staat, niet in de humanitaire condities van Palestijnen, wel in het wegjagen van alle Joden uit het gebied dat ooit door de islam bezet was – dus wel in de islamitische zaak van verovering van niet-islamitische gebieden.[20]

De Koran en de geheime interpretatieregels

Bij islamkenners woedt er een hevige discussie over de Koran. Tegen de arabist Hans Jansen "wil de beschuldiging wel eens klinken dat ik haat zaai. Het spijt me wanneer iemand dat mocht denken. Ik wijs u er op dat in de Koran de haat van de bladzijden afspat. Ik breng u slechts het nieuws."[18] De Koran zou ook geen enkele uitspraak bevatten die "niet perfect verklaarbaar is vanuit Mohammeds eigen socioculturele achtergrond."[6] Deze uitspraken komen niet overeen met wat anderen over de Koran vertellen, dus is het belangrijk om het zelf na te kunnen kijken. Doorheen de vele teksten wordt er regelmatig naar de Koran verwezen, inclusief citaten. Ikzelf heb dat af en toe nagekeken met de Koran die ik enkele jaren geleden heb gekregen van De Standaard, een uitstekende rechtstreekse vertaling door Arabist Kramers. Ik heb geen fouten kunnen ontdekken.

Wat is de relevantie van zo'n oud boek? De huidige problemen met de islam kunnen in grote mate verklaard worden vanuit de bronnen van de islam – een uitgangspunt dat in verschillende teksten wordt uitgewerkt. De Koran is in korte tijd geschreven, het letterlijke woord van Allah gedicteerd door één persoon, de profeet Mohammed, waar niets meer aan kan worden toegevoegd. De Bijbel echter is een bibliotheek geschreven door meerdere mensen met eeuwenlange tussenpozen, niet het letterlijke woord van God.[9] Bovendien heeft Christus, als "tegengif voor het politieke gif van het monotheïsme", de scheiding tussen religie en staat uitgevonden: het dualisme. Dit tegengif bestaat niet in de islam, waar het

"monotheïstisch gif" zijn "dictatoriale greep" houdt. Daarom is de islam een politieke religie, het Christendom niet.[7]

Nahed Selim, publicist van Egyptische afkomst, dacht vroeger nog zelf dat de Koran vrouwvriendelijk uit te leggen is, maar na jarenlange studie denkt ze nu duidelijk het tegendeel.[27] Ibn Warraq, de schuilnaam van een schrijver van Pakistaanse afkomst, beschrijft de alledaagse gevolgen voor de islamitische vrouw: "Scheiding komt in Arabische landen zeer vaak voor: in de plaats van vier vrouwen tegelijk te houden, wat tamelijk duur is, verandert een man gewoonweg verschillende keren van vrouw, zoals werd aangeraden door de grote al-Ghazali."[32] Dit beeld oogt niet erg fraai.

De Koran heeft tegenstrijdige soera's, die zijn opgedeeld naar lengte, niet naar chronologie. Dat is zeer verwarrend, omdat volgens het opheffingsprincipe de laatst geopenbaarde soera oudere soera's opheft indien er een tegenspraak is. Maar die laatste soera's zijn net de wreedste verzen. Hierdoor kunnen imams zowel liegen tegen niet-moslims, maar ook tegen moslims.[25] Hierover getuigt de Iranese ex-moslim Ehsan Jami, die toen hij jong was nog leerde wat een vriendelijke kerel Mohammed wel was. Dit vormt een soort glijmiddel om de ideeën van de islam te assimileren. Na de aanslag van 9/11 voelde hij in de eerste plaats vreugde - en zijn moslimvrienden met hem - maar op langere termijn begreep hij dat hij bedrogen was. Hij heeft dan een vereniging van Nederlandse ex-moslims opgericht, om aan te tonen dat vrijheid van godsdienst ook het verlaten van de islam kan betekenen. Daarna kreeg hij zelfs doodsbedreigingen, de islamitische straf voor afvalligen. Opvallend dat hij hierom zelfs uit de PVDA is gesmeten door Wouter Bos.[17]

Minder radicale moslims

Ondanks een grote hoeveelheid inktzwarte verhalen over gore wreedheden brachten verschillende essays toch ook informatie over moslims die een menselijker gelaat toonden. Zo vond de Belgische imam Abdullah Ahdel dat het boek 'de Duivelsverzen' van Salman Rushdie in een democratie niet verboden kon worden. Hij werd later echter doodgeschoten door een moslim.[15] "Ook de overgrote meerderheid van de islamieten in [Nederland] is de tot haat en geweld aanzettende passages in de Koran blijkbaar liever kwijt dan rijk", geeft aan dat het boek open staat voor het idee dat moslims los van de islam kunnen denken.[6] Op andere plaatsen lezen we over geschiedkundige voorbeelden. De islamitische bezetting van Spanje (Andalusië) heeft relatief verlichte periodes gekend, in tegenstelling tot de zeer wrede periodes waarin de Arabische invloed groter was. "De geschiedenis van Andalusië laat zien dat de vorming van een Europese islam kan mislukken door buitenlandse inmenging", is een conclusie van publicist Mat Herben.[14] "Hoe Afrikaanser de islam en hoe kleiner de invloed van de Arabische wereld, hoe meer vrede en vooruitgang een kans maken", vertelt Arabist Remi Hauman gelijkaardig over een andere plaats en een ander tijdperk.[12]

Het is dus niet zo dat de tekstschrijvers over elkaar rollen om ter luidste te roepen wat de onmenselijkheden van die moslims wel zouden zijn. Deze nuances wijzen op een consciëntieuze behandeling van de onderwerpen door de schrijvers. Toch is er eensgezindheid over de negatieve invloed van de islam. Deze dualiteit in de islamwereld van positieve en negatieve elementen beschrijft de ex-Marokkaanse schrijver Hafid Bouazza in schoonheid: hoe omstreeks de negende, tiende eeuw, islamitische dichters mooie poëzie schreven, maar dit toch geen omwenteling in het islamitische denken kon veroorzaken.[2] Dit suggereert dat de islam nooit uit zichzelf een verlichting zal kennen.

Toekomst

In enkele teksten gaven bepaalde auteurs hun visie over wat de islam in de toekomst zou kunnen betekenen voor Europa en de wereld. Die blijkt dan ook te verschillen. Zo is er de inktzwarte visie: “Om Europa te veroveren is bovendien waarschijnlijk opmerkelijk weinig geweld nodig. De demografie doet wat zij doet”.[18] Alsof dit niet erg genoeg is, helpen soms zelfs westerlingen mee aan de islamisering, wat deze evolutie versterkt. “Zelfislamisering is dus de meest voorkomende vorm van islamisering in Europa.” Dit gebeurt in de politiek, cultuur, rechtspraak, bedrijfsleven, etc., in naam van de multicultuur.[22]

Maar de indoloog Koenraad Elst spreekt een minder fatalistische taal: De soft power van de meerderheidscultuur in India heeft toch een assimilerende werking op de gewone moslims, en mogelijk ook de versnelde modernisering.[8] Op facebook zegt hij zelfs: “tegenover de islam is geweldloosheid verre verkieslijk. De inval in Irak heeft de islam allerminst verzwakt en de Irakese christenen tot gijzelaars gemaakt die nu het gelag betalen. Polarisering maakt de moslims alleen maar islamitischer en overtuigder in hun ‘verzet’ tegen de westerse ‘agressie’. Wat de moslimwereld nodig heeft is juist een dooi, die ruimte schept voor evolutie in de geesten.”

In het boek ‘Gods Werelddeel’ zoomt Philip Jenkins dieper in op de veelgehoorde angst dat de islam Europa zou onderwerpen. Europa zou volgens hem ervoor moeten waken dat de islam zich in Europa onafhankelijk moet kunnen ontwikkelen, om een menselijkere toets te kunnen ontwikkelen. We hebben al gezien dat twee essays, over de Andalusische[14] en Afrikaanse[12] islam, een gelijkaardige conclusie gaven. Jenkins geeft ook nog cijfermateriaal om te staven dat moslims, bij ons en in islamitische landen, steeds kleinere gezinnen vormen, zodat we geen enorme explosie van moslims in Europa mogen verwachten. De belangrijkste reden voor een dergelijke demografisch dalende evolutie wordt over het algemeen geweten aan een hogere opleiding en grotere onafhankelijkheid van de vrouwen. Ik denk dat dit dan ook een objectieve maat kan aanduiden van een sluipende verwestering van moslims.

Kritische, rationele lezing

Een kritische lezing betekent zich open te stellen voor zowel de opinie die door het boek wordt verteld als het tegendeel. De 30 auteurs geven allen een zeer gelijklopend beeld over de islam. Men zou hen kunnen betichten van aversie tegen de islam, die bij elk van hen de pen zou vasthouden. Maar tegelijk valt ook iets anders op: de ene denkt dat de toekomst vaststaat en Eurabia enkel nog een kwestie van tijd is, de andere stelt zich strijdvaardig op, en nog een andere geeft aan dat er nauwelijks kans bestaat dat onze maatschappij islamiseert. Pure aversie duldt echter geen tegenspraak, een rationele zoektocht juist wel. Het is de vraag of de islamapologeten open staan voor diezelfde soort tegenspraak als in dit boek. Aan de lezer is het vrij om te interpreteren hoe hij het wil, maar elke rationele interpretatie kan enkel vertrekken vanuit een brede, objectieve basis. Ik wacht op een even dikke bundel over de islam die met even rijke referenties als weerwoord tot een heel andere conclusie komt.

Rob Lemeire
Voorzitter Uitvoerend Comité LIBERA!
19/1/2011

Alle gerefereerde teksten, op volgorde van het boek:

(1) Het onvolprezen haremsysteem: de islam als politieke orde / Machteld Allan
(2) Harde gezichten / Hafid Bouazza
(3) Het monsterverbond van Groen en Rood / Carel Brendel
(4) Mondiale islam: de globale heruitgave van de opstand van de massa's? José Ortega y Gasset versus Tariq Ramadan / Ronald Commers
(5) Mohammed, de joden en de dadels / Eddy A. M. Daniëls
(6) De zelfislamisering van Europa / Jos De Man
(7) Allah als een politiek probleem / Afshin Ellian
(8) De islam in India / Koenraad Elst
(9) De Koran getoetst aan de westerse beschaving en rechtsorde / M.S.H. Frankenvrij
(10) Islamofobie, een strijdterm / Frans Groenendijk
(11) De dhimmi / Remi Hauman
(12) Jihad in Afrika / Remi Hauman
(13) Islam, afvalligheid en mensenrechten / Michiel Hegener
(14) Andalusië: de mythe van een islamitische heilstaat / Mat Herben
(15) Over geloof en politiek / Mat Herben
(16) Islam, oorlog en misleiding: het concept 'taqiyya' / Raymond Ibrahim
(17) Het recht om ex-moslim te zijn / Ehsan Jami
(18) De kloof tussen de islam en het Westen / Hans Jansen
(19) Sharia en jihad versus vrijheid en vrede / Hans Jansen
(20) Op drift in de Arabische wereld / Efraim Karsh
(21) De islam en zijn fellowtravellers / Amanda Kluveld
(22) De islamisering van Europa. Gedachten over de ondergang van het Avondland / Amanda Kluveld
(23) Het Islamistisch Manifest / Wim Kortenoeven
(24) Joden onder moslimheerschappij op het einde van de 19e eeuw / David G. Littman
(25) Het opheffingsprincipe in de Koran / Michael Mannheimer
(26) De christelijke Arameeërs onder het juk van de islam. Het verhaal van een vergeten dhimmi / Johny Messo
(27) Het islamitische denken over vrouwen houdt de beschaving tegen / Nahed Selim
(28) Een verslag vanuit de praktijk: de islam maakt veel moslims crimineler en gewelddadiger / Nicolai Sennels
(29) Moslimlanden en internationale instrumenten inzake mensenrechten / Matthias Storme
(30) Islam en slavernij / Marc Vanfraechem
(31) Devśirme: slaven voor de sultan / Joos Vermeulen
(32) Islam, het Midden-Oosten en het fascisme / Ibn Warraq
(33) Islam versus democratie: komen wetten van boven of beneden? / Yvonne Waterman
(34) De dhimmi-factor in de uittocht van de Joden uit de Arabische landen / Bat Ye'or